

Opgave 4

Keynesiaanse shocktherapie

Na een periode van economische groei kan in een economie een neergang optreden. Zo'n neergang is soms het gevolg van een externe schok.

In zo'n situatie kan de overheid ingrijpen en proberen de economie weer in goede banen te leiden.

Aan de hand van onderstaand kortetermijnmodel kunnen de gevolgen van deze externe schok en het effect van overheidsbeleid worden geanalyseerd:

$C = c(Y - B) + C_o$ $I = I_o$ $O = O_o$ $B = bY$ $E = E_o$ $M = mY$ $EV = C + I + O + E - M$ $Y = EV$	$C (C_o) =$ (autonome) particuliere consumptie $I (I_o) =$ (autonome) particuliere investeringen $O (O_o) =$ (autonome) overheidsbestedingen $B =$ belastingontvangsten $E (E_o) =$ (autonome) export lopende rekening $M =$ import lopende rekening $EV =$ effectieve vraag $Y =$ nationaal inkomen $b =$ marginale belastingquote $c =$ marginale consumptiequote $m =$ marginale importquote
---	---

Alle bedragen luiden in miljarden euro's.

In tabel 5 staan voor de exogene en endogene grootheden van het model de waarden in drie situaties:

- de oorspronkelijke situatie, vóór de externe schok;
- variant 1, de veranderde situatie na de schok *zonder* ingrijpen van de overheid;
- variant 2, de veranderde situatie na de schok *met* ingrijpen van de overheid.

tabel 5

	oorspronkelijk	variant 1	variant 2	overige gegevens
C	300	<ul style="list-style-type: none"> •De inkomensmultiplier van de autonome bestedingen bedraagt oorspronkelijk 1,18 (afgerond). •In variant 1 en variant 2 bedraagt deze multiplier 1,13 (afgerond). •In de oorspronkelijke situatie zijn de belastingontvangsten even hoog als de overheidsbestedingen. •In variant 1 en variant 2 is er sprake van een overheidstekort.
c	0,8	0,75	0,75	
C _o	20	20	20	
b	0,3	0,3	0,3	
I _o	35	30	33	
O _o	150	150	170	
E _o	220	200	200	
M	205	
m	0,41	0,41	0,41	
Y	500	

- 2p **11** Geef een verklaring voor de lagere marginale consumptiequote én een verklaring voor de lagere autonome particuliere investeringen bij variant 1 in vergelijking met de oorspronkelijke situatie.
- 2p **12** Geef een economische verklaring voor de lagere waarde van de inkomensmultiplier in variant 1 in vergelijking met de oorspronkelijke situatie.
- 1p **13** Toon aan dat in variant 1 het evenwichtsinkomen 452 is.

Over variant 2 zegt de minister van Financiën: "Ingrijpen door de overheid prima, maar dan wel met een zodanige verhoging van de overheidsbestedingen dat het overheidstekort niet groter wordt dan 20 miljard euro."

- 3p **14** Is de verhoging van de autonome overheidsbestedingen, zoals die uit tabel 5 is af te leiden voor variant 2, aanvaardbaar voor deze minister? Verklaar het antwoord met een berekening.

In een commentaar op dit overzicht van drie situaties wordt gesteld dat het ingrijpen van de overheid *op langere termijn* ook remmend kan werken op verder herstel van de economie na de externe schok.

- 2p **15** Geef voor deze stelling een argument.